

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР
В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 26 квітня 2024 року

Одеса
«Фенікс»
2024

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)
Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

Матеріали видано в авторській редакції

ISBN 978-617-8430-05-4

© НУ «Одеська юридична академія, 2024
© Автори статей, 2024

Зміст

ПРИВІТАННЯ ПРЕЗИДЕНТА НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ» АКАДЕМІКА С. В. КІВАЛОВА.....	22
---	----

СЕКЦІЯ 1. ПИТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ, ФІНАНСОВОГО ПРАВА

Ківалов Сергій Васильович СПІВВІДНОШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОВИХ ЗАХОДІВ ІЗ СУМІЖНИМИ КАТЕГОРІЯМИ.....	24
Тодошак Олег Володимирович ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА ЯКІСТЬ ОСВІТИ (НА ПРИКЛАДІ НУ «ОЮА»).....	26
Біла-Тіунова Любов Романівна ОКОЕМІ АСПЕКТИ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ.....	29
Білоус-Осінь Тетяна Ігорівна ПРАВОВА ПРИРОДА АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ.....	32
Голоядова Тетяна Олексіївна ПРАВОВІ АСПЕКТИ ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПОДАТКОВИХ ПЕРЕВІРОК В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ	34
Даниленко-Негара Юлія Сергіївна ЩОДО ПИТАННЯ ЕТИЧНИХ СТАНДАРТІВ ПОВЕДІНКИ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	36
Закаленко Олена Василівна ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ЕФЕКТИВНОГО СУДОВОГО ЗАХИСТУ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ	38
Козачук Діана Анатоліївна МОРАЛЬНІ ЗАОХОЧЕННЯ ЯК МЕТОД СТИМУЛЮВАННЯ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ.....	41
Маслова Яна Іванівна ОКРЕМІ АСПЕКТИ КОМПЕТЕНЦІЇ КОМПЕТЕНЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ	44
Негара Родіон Віталійович ПОСАДОВІ ОСОБИ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА В АНТИКОРУПЦІЙНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ	46
Неугодніков Андрій Олександрович ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	48
Осадчий Анатолій Юрійович ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЯ НОРМ, ЯКІ ВСТАНОВЛЮЮТЬ АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОЦЕДУРИ, В СИСТЕМІ ПРАВА	50
Панфілов Олег Євгенович ПРАВОВІ АСПЕКТИ ОПОДАТКУВАННЯ ІТ-КОМПАНІЙ.....	52
Сандул Яна Миколаївна НАЧАСНІ ПИТАННЯ РЕФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ.....	55
Сідор Михайло Іванович БЮДЖЕТНА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ В УКРАЇНІ	56
Слободянюк Марина Анатоліївна ПУБЛІЧНІ ПОСЛУГИ, ЩО НАДАЮТЬСЯ ОРГАНАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....	59
Стрельников Андрій Вікторович ПРОБЛЕМИ ВІДНЕСЕННЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ДО СУБ'ЄКТІВ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	61
Фролова Євгенія Ігорівна ЩОДО СУТНОСТІ ЗАХОДІВ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРИМУСУ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	63
Манчул Марія-Діана Дмитрівна НАУКОВІ ПОГЛЯДИ НА ПРАВОВУ ПРИРОДУ ФОНДУ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ДЛЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ...	66
Назарчук Анастасія Валеріївна ДО ПИТАННЯ СУТНІСНО-ПОНЯТІЙНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ.....	68
Неоднорідність антикорупційної суб'єктності оцінювачів та експертів	70
Новак Анастасія Олександрівна ПРОБЛЕМИ ДОСУДОВОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНО-ПРАВОВОГО СПОРУ	73
Піть Ігор Юрійович ПРОБЛЕМА ОКРЕСЛЕННЯ СУБ'ЄКТНОГО СКЛАДУ ВІЙСЬКОВИХ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ....	75
Пономаренко Віталій Віталійович НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ ЯК РОЗПОРЯДНИК БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ	78

правових заходів. Це пов'язано з формуванням та виокремленням такого соціально-правового явища як адміністративні правові заходи, що відображають те, за допомогою чого суб'єкти публічної адміністрації впорядковують суспільні відносини з врахуванням поставленої мети та очікуваних результатів. Так, адміністративні стягнення застосовуються суб'єктами публічної адміністрації для зовнішнього відображення негативного ставлення до вчинюваного адміністративного проступку, що опосередковує потребу в його припиненні, відверненні, припиненні негативних наслідків, а також відвернення можливості вчинення в майбутньому. Нормативно встановлена можливість відкритого переліку адміністративних стягнень, з одного боку, та виклики сьогодення (типу, цифровізації, глобалізації чи дії правового режиму воєнного стану) – дозволяють сформулювати подальші вектори правової природи адміністративних стягнень.

Список використаних джерел

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 р. № 8073. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10/card6#Public> (дата звернення: 04.02.2024).
2. Аракелян Р. М. Поняття державного примусу в теорії права. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 1. С. 391–393.
3. Агакарян Р. С. Методи адміністративної діяльності органів виконавчої влади на транспорті. *Юридичний електронний науковий журнал*. 2021. № 8. С. 200–207. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-8/44> (дата звернення: 04.02.2024).
4. Ткаля О. В. Класифікація заходів адміністративного примусу. *Новітні кримінально-правові дослідження – 2015* : зб. наук. пр. / відп. ред. О. В. Козаченко ; МОН України, НУ ОЮА. – Миколаїв, 2015. – С. 264–267.

Ключові слова: адміністративне стягнення, адміністративний примус, адміністративний правовий захід, адміністративна відповідальність.

Keywords: administrative penalty, administrative coercion, administrative legal measure, administrative responsibility.

Голоядова Тетяна Олексіївна

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри адміністративного і фінансового права,
кандидат юридичних наук, доцент*

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПОДАТКОВИХ ПЕРЕВІРОК В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

Податкові правовідносини займають чільне місце в системі суспільних відносин, а Державна податкова служба України є основним органом фінансового контролю у сфері формування публічних фондів грошових коштів, що забезпечують функціонування держави. Для адаптації законодавства у період дії правового режиму воєнного стану було внесено низку змін у податкове законодавство України. Актуальним є проаналізувати їх наслідки на оскарження результатів податкових перевірок як форми податкового контролю під час дії воєнного стану.

Однією з найбільш ефективних форм здійснення податкового контролю Державною податковою службою України є перевірки. Податкові перевірки передбачають формування висновку щодо достовірності фінансової звітності.

Податковий кодекс України визначає податкову перевірку як спосіб податкового контролю, але не містить нормативного закріплення її як попереджувального примусового заходу.

При цьому, завдяки податковим перевіркам контролюючі органи попереджають, виявляють, забезпечують, припиняють порушення податкового законодавства платниками податків.

Вони поділяються на камеральні, документальні та фактичні. Документальні своєю чергою виокремлюються в планові та позапланові, виїзні та невиїзні [1].

Так, за результатами перевірок (крім камеральних та електронних) податковий орган може скласти один із таких документів: акт або довідку. При цьому, акт перевірки складається у випадку, коли у результаті проведення перевірки були виявлені порушення. Щодо довідки перевірки, то цей документ є носієм доказової інформації про не встановлення фактів порушень вимог податкового та валютного законодавства.

Оскарження результатів податкових перевірок – це процедура, за допомогою якої платник податків може оскаржити неправомірні рішення, які були прийняті податковим органом у процесі проведення податкової перевірки. Основна мета цієї процедури – захист прав та інтересів платників податків від можливих помилок, недоліків або неправомірних дій з боку суб'єкта владних повноважень. Виділяють процедуру адміністративного та судового оскарження.

Для того, щоб у платника податків була змога оскаржити результати податкової перевірки, слід, перш за все, визначити, що саме є підставою для оскарження. Переважна більшість справ, пов'язаних з оскарженням результатів податкових перевірок пов'язані з неправильністю нарахування податковими органами податкових повідомлень-рішень, рішень про арешт активів платника, заборону здійснення операцій з заставними активами платника. Також виникають порушення самого порядку проведення податкових перевірок, як-от, дослідження контролюючими органами питань, які виходять за межі відповідної призначеної перевірки. Нерідко під час проведення податкових перевірок порушуються права платників податків, до прикладу, порушення можливості платника податків надати заперечення на акт перевірки і бути присутнім під час розгляду таких заперечень комісією податкового органу.

Судова практика Верховного суду констатує можливість платника податків посилаючись на порушення податкового органу, допущені ним під час проведення перевірки, якщо платник вважає, що такі порушення зумовлюють протиправність рішень податкового органу, прийнятих за результатами перевірки [2].

Акт перевірки є підставою для прийняття податкового повідомлення-рішення, тому платник податків має право протягом 10 робочих днів подати до податкового органу, заперечення та пояснення, які підтверджують відсутність його вини або ж пом'якшують відповідальність чи звільняють від неї.

При цьому, надсилання заперечення не ототожнюється із процедурою оскарження, адже сам по собі акт перевірки не створює для платника податків будь-яких правових наслідків, адже за своєю сутністю акт лише фіксує фактичні дані. Про це вказує і Верховний Суд, наголошуючи, що «акт перевірки, так само, як і відповідь за результатами розгляду заперечень на акт перевірки та інші листи контролюючого органу, направлені на адресу платника податків з приводу оскарження ним акту перевірки, є лише службовими документами контролюючого органу, пов'язаними із збирання податкової інформації, не створюють для платника податків правових наслідків у вигляді зміни (припинення) прав чи встановлення обов'язків, однак, в подальшому можуть враховуватися контролюючим органом при прийнятті актів індивідуальної дії» [3].

Щодо адміністративного оскарження, то протягом 10 робочих днів, що настають за днем отримання платником податків податкового повідомлення-рішення, що оскаржується, платник податків, який не згодний із таким рішенням, може подати скаргу до контролюючого органу вищого рівня або до Державної Податкової Служби України. Проте, процедура адміністративного оскарження має низку, як переваг, так і недоліків. До переваг можна віднести порівняну простоту процедури, оперативність, дешевизну та зменшення навантаження на судову систему. Щодо недоліків, то існують високі ризики необ'єктивного розгляду справи, тому

що юрисдикційний орган також належить до владної вертикалі, що й контролюючий орган, який виступає стороною спору.

При цьому, право на оскарження податкових повідомлень-рішень в суді зберігається, якщо платнику податків було відмовлено у задоволенні його вимог після адміністративного оскарження. Проте, якщо платник податків одразу звертається до процедури судового оскарження, то можливість адміністративного оскарження буде втрачена.

Що стосується оскарження результатів податкових перевірок в судовому порядку, то його перевагами є відносна об'єктивність, адже спір розглядається за межами податкового відомства, можливість застосування судом заходів забезпечення позовних вимог та забезпечення примусового виконання судового рішення. При цьому, в умовах дії воєнного стану, доступ до судової системи зазнає обмежень через введення особливих правил роботи судів, що безпосередньо впливає на процедуру судового оскарження.

Отже, сьогодні у такі складні часи, суспільство і держава повинні продовжувати своє функціонування та долати нові виклики. Податковий контроль у свою чергу забезпечує дотримання податкового законодавства, попереджує ухилення від сплати податків та сприяє економічному розвитку країни. При цьому, держава повинна сприяти забезпеченню умов для добровільного виконання вимог податкового законодавства платниками податків та стабільності податкового законодавства в Україні.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
2. Постанова Верховного суду від 24.02.2022 р. Справа № 520/5314/2020. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/103562014>.
3. Постанова Верховного суду від 31.05.2021 р. Справа № 520/10718/19. URL: https://verdictum.ligazakon.net/document/97284038?utm_source=biz.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=bizpress01.

Ключові слова: податковий контроль, податкова перевірка, адміністративне оскарження, судове оскарження.

Keywords: tax control, tax audit, administrative appeal, court appeal.

Даниленко-Негара Юлія Сергіївна

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри адміністративного та фінансового права,
кандидат юридичних наук, доцент*

ЩОДО ПИТАННЯ ЕТИЧНИХ СТАНДАРТІВ ПОВЕДІНКИ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Цінність етичних стандартів поведінки публічних службовців особливо виявляється під час активних фаз реформування публічного управління та дії надзвичайних правових режимів, за яких, як правило, існуюче нормативне регулювання не поспіває за бурхливим розвитком суспільних відносин, а запит суспільства на упорядкування таких відносин та забезпечення правопорядку тільки зростає. В аспекті українських реалій правила етичної поведінки набувають іншого виміру у зв'язку із дією правового режиму воєнного стану, оскільки з одного боку, виникнення обставин, що зумовлюють введення такого надзвичайного правового режиму, а також запровадження відповідних заходів, спрямованих на його забезпечення, тільки посилює необхідність належного додержання стандартів етичної поведінки публічни-